

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ
ТА УПРАВЛІННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Індивідуальна тема: Аналіз основних фондів підприємства

Спеціальність 6.051 «Економіка підприємства»

Завідувач кафедри: _____/Тур О. М./

Керівник роботи: _____/Новикова І.В./

*Виконавець: _____/Тарасенко Є.С../
П.І.Б.*

Шостка 2020

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ СУТНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ
ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та значення основних фондів підприємства

1.2 Класифікація та структура основних фондів
підприємства

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ
ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Методичні прийоми аналізу структури та стану
основних фондів підприємства

2.2 Аналіз ефективності використання основних фондів
підприємства

РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Історія розвитку і організаційна структура ПП
«ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ»

3.2. Економічний аналіз основних фондів підприємства,
джерел їх формування та напрямів використання.

3.3 Шляхи оптимізації використання основних фондів на
підприємстві

ВИСНОВОК

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

РЕФЕРАТ

Обсяг роботи: 43 стор., 6 таблиць, 19 літературних джерел

Мета даної роботи полягає в узагальненні, систематизації та дослідженні складу, структури, аналізу основних виробничих засобів з метою полегшення проведення економічного аналізу їх використання на підприємстві, результати якого дозволять виявити шляхи та резерви підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві

У першому розділі я розглянув теоретичний матеріал, а саме: забезпеченість підприємства основними засобами, їх технічний рівень, структуру, стан та ефективність використання основних засобів, використання обладнання та виробничих потужностей.

У другому розділі я розглянув методику аналізу структури та стану основних фондів, також ефективність використання основних засобів використовуючи основні фонди, показники фондівдачі, показники фондоозброєності, коефіцієнти оновлення та вибуття, фондомісткість, виробнича потужність.

на прикладі підприємства «ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ».

У третьому розділі ми дослідимо склад, стан та ефективність використання фондів на прикладі підприємства «ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ». розкрито шляхи оптимізації використання основних фондів на підприємстві.

Ключові слова: аналіз, основні фонди, основні засоби, показники фондівдачі, показники фондоозброєності, коефіцієнти зносу, коефіцієнти оновлення та вибуття, фондомісткість, виробнича потужність.

ВСТУП

Основні засоби відіграють вагому роль в загальній сумі основного капіталу підприємства. Від їх стану, переміщення, оснащеності і продуктивності застосування знаходяться в залежності підсумки роботи фірми: випуск продукції, її собівартість, рентабельність, вигода, а ще стабільність фінансового стану

Підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві вважається одним з провідних питань у етапі переходу до ринкових відносин. Укладення цієї проблеми знаходиться в залежності економічне становище підприємства та конкурентоспроможність продукції на ринку.

Дослідження теоретичних положень, розміщених праць іноземних науковців свідчать, що облік та аналіз основних засобів останнім часом ускладнився, а ряд проблем негативно знижує ефективність застосування основних засобів. У список цих проблем відносять:

- проблеми поліпшення систем амортизації;

- труднощі аналізу ефективності використання основних засобів і можливість їх прогнозування;

- проблеми в складності оцінки основних засобів.

Метою дипломної роботи є розробка заходів щодо вдосконалення аналізу присутності, руху та застосування основних засобів підприємства в сучасних фінансових умовах України.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити ці завдання:

- розглянути економічну суть основних засобів як об'єкта обліку та аналізу;

- розглянути класифікацію основних засобів;

- розглянути організаційно-економічну характеристику підприємства;

- розглянути методи аналізу та оцінки основних засобів;

Предметом дослідження є виробничі фонди на підприємстві, які забезпечують господарську діяльність функціонуючого підприємства, зокрема, теоретичні та практичні питання аналізу та їх використання в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ, Київської області, Миронівського району.

Джерелами інформації є: Закони України, наукові літературні джерела, статут підприємства, річні звіти, нормативно-довідкова література, баланс та статистична звітність основних економічних показників роботи бази дослідження ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ ім. О.Г. Бузницького.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ СУТНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Для здійснення будь-якого виробничого процесу, крім самої праці як корисної діяльності людей, необхідні предмети праці, тобто матеріально-технічні ресурси чи засоби праці. Сукупність засобів праці в розпорядженні підприємства - це його основні засоби.

Термін "основні засоби" означає матеріальні засоби, що використовуються у виробничій діяльності підприємства протягом періоду, що перевищує 365 календарних днів з дня їх введення в експлуатацію, вартість яких поступово зменшується через фізичне або моральне погіршення. Таким чином, характерними ознаками основних засобів є:

1. Використання в натуральному вигляді тривалий час (не менше року).
2. Схильність до зносу, що виявляється в поступовій втраті можливої подальшої експлуатації через старіння, припиненні запасу потужності (матеріального зносу) або втраті доцільності подальшої експлуатації через появу основних фондів з кращими характеристиками (моральний знос).
3. Специфічний характер циклу та відшкодування через механізм поступової амортизації з віднесенням амортизації до поточних витрат підприємства, а відповідно, собівартості продукції (робіт, послуг).

Основні засоби підприємства повинні забезпечувати відповідні матеріальні умови для господарської діяльності підприємства, зберігання необхідної кількості товарно-матеріальних цінностей, транспортування, тари та інших підготовчих операцій, пов'язаних з надходженням та реалізацією товарів, виконанням виробничих функцій.

Характеристика основних засобів підприємства залежно від їх використання дозволяє визначити перелік проблем, які необхідно вирішити:

- основне завдання управління основними засобами, що використовуються в господарській діяльності є підвищення ефективності їх використання;

- за орендованими засобами

- вибір найкращого проекту з використання основних засобів, контроль за дотриманням правил експлуатації, узгодження умов оренди з орендарем та підписання договору, контроль за повною та своєчасною сплатою орендної плати;

- по відношенню до засобів, які тимчасово не використовуються – основним вирішенням цієї задачі є скорочення періоду їх простою та максимально швидке підключення їх до виробничого процесу (більш швидкий монтаж та налагодження устаткування, скорочення терміну ремонту). [6, с. 41]

Якщо у підприємства є додаткові основні засоби, головне завдання – знайти можливості для їх альтернативного використання шляхом перепрофілювання, оренди чи продажу, максимізації отриманого доходу.

У теорії та практиці управління основними засобами підприємства важливу роль відіграє видова класифікація, згідно з якою основні засоби розподіляються між окремими видами.

Визначити ступінь використання основних засобів підприємства чи галузі в цілому, вивчити їх структуру порівняно з іншими галузями, розрахувати амортизацію тощо. Основні засоби оцінюються у грошовій (вартісній) формі.

Основними вимогами до оцінки є її реальність та єдність.

Реальність оцінки забезпечує точність грошових показників, відображаючи в них справжню вартість об'єктів обліку.

Єдність оцінки полягає в тому, що на підприємствах різних галузей економіки одні й ті ж об'єкти обліку мають однакову оцінку.

Розрізняють такі терміни визначення вартості основних засобів: первісна, відновлена, справедлива, залишкова, ліквідаційна і вартість, що амортизується. [3, с. 26]

Первісна вартість - історична (фактична) вартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених на придбання (створення) необоротних активів.

Початкова вартість кожного окремого об'єкта складається з таких витрат:

- 1 Сума, що виплачується постачальникам за об'єкт (ціна придбаного об'єкта) та підрядникам будівельно-монтажних робіт;
- 2 Реєстраційні внески, державне мито та подібні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням основних засобів;
- 3 Розмір ввізного мита;
- 4 Витрати на страхування ризиків поставки основних засобів;
- 5 Витрати на транспортування, монтаж, монтаж та налагодження основних засобів;
- 6 Інші витрати, пов'язані з приведенням основних засобів у робочий стан.[3, с. 29]

Вартість предмета основних засобів може бути збільшена на витрати на його вдосконалення для збільшення майбутніх економічних вигод, втілених у цьому пункті.

Це покращення досягається у випадку модернізації, модифікації, комплектації, обладнання, реконструкції.

Всі інші витрати, понесені для підтримання основних засобів у робочому стані та отримання первісно визначеної майбутньої економічної вигоди від їх використання, включаються до поточних витрат. Тому витрати на технічні огляди, поточний та капітальний ремонт основних фондів розглядаються як елемент операційних витрат, який включається у виробничу собівартість продукції.

Відновлена вартість основних засобів - сума витрат, понесених у вигляді амортизації за призначенням, необхідна для відновлення зношених основних засобів у виробничому процесі. Ця сума розраховується з урахуванням поточних цін . [2, с. 14]

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з ремонтом та вдосконаленням основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, модернізація, реконструкція), далі призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, спочатку очікуваних від використання об'єктів у суму, яка перевищує 10% від загальної балансової вартості всіх груп основних засобів, що все ще підлягають амортизації, на початок звітного податкового року з виділенням суми вдосконалення на основний актив, який ремонтується та вдосконалюється .

Справедлива вартість – сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язань в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.[11, с. 23]

Залишкова вартість основних засобів – це різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу та сумою його накопиченої амортизації (зносу). Залишкова вартість характеризує вартість, яка до даного моменту зберіглася в основних засобів після певного періоду користування ними. Залишкова вартість є розрахунковою величиною й визначається як різниця між первісною вартістю та сумою зносу основних засобів[11, с. 36]

Ліквідаційна вартість – сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисної експлуатації, за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем. [11, с. 28]

У процесі використання основних засобів економічні вигоди, втілені в них, споживаються підприємством, внаслідок чого зменшується залишкова вартість основних засобів, що відображається на зносі.

Усі основні засоби, крім землі, підлягають амортизації.

Амортизація нараховується протягом строку корисного використання предмета, який встановлюється підприємством, коли предмет визнається активом, та припиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, обладнання та консервації.

Вартість амортизованих основних засобів - це початкова або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.

У свою чергу, ліквідаційна вартість - це сума коштів або вартість інших активів, які компанія розраховує отримати від продажу (ліквідації) необоротних активів після закінчення терміну їх експлуатації (експлуатації) за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідація).

Корисний термін експлуатації (експлуатація) - очікуваний період часу, протягом якого підприємство буде використовувати необоротні активи.

Оцінка основних засобів дає змогу визначити суму амортизації та ступінь їх придатності, визначити обсяг інвестицій, необхідний для їх придбання та участі у формуванні вартості створеної продукції.

Саме через оцінку основних засобів власник підприємства може приймати грамотні управлінські рішення, визначати розмір амортизації тощо.

1.2 КЛАСИФІКАЦІЯ ТА СТРУКТУРА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Необхідною умовою правильного обліку та планування відтворення основних засобів підприємств є їх класифікація. Для цілей обліку використовується план рахунків бухгалтерського обліку України на підставі наказу Міністерства фінансів України від 291 від 30.11.99. Рахунок 10 «Основні засоби». [9, с. 84] Він надає нам комплексну класифікацію основних фондів (за субрахунками): [8, с. 91]

1. Земля - це частина земної поверхні із встановленими межами, певним місцем розташування, з певними правами на неї

2. Капітальні витрати на благоустрій землі - включають видатки на сушіння, зрошувальні роботи, протиерозійні заходи (зміна рельєфу ґрунту, терасування);

3. Будинки та споруди - будівлі, в яких відбувається виробничий процес, адміністративні будівлі, офісні приміщення, господарські споруди (гаражі, склади), інженерно-будівельні споруди: нафтові та газові свердловини, шахтні шахти, тунелі, тунелі, мости, очисні споруди будівлі, насосні станції, водонапірні вежі тощо;

4. Машини та обладнання – силові машини та обладнання (котли, дизелі, двигуни, генератори, трансформатори), робочі машини і обладнання (верстати, преси, агрегати), вимірювальні та регулюючі прилади та пристрої, лабораторне обладнання, обчислювальна техніка, комп'ютери;

5. Транспортні засоби - засоби внутрішнього цеху, між цеху, міжзаводського транспорту, призначені для переміщення людей і вантажів: локомотиви, вагони, машини, трактори тощо. Також магістральні трубопроводи, метою яких є транспортування рідких та газоподібних речовин.

6. Інструменти, пристрої та інвентар (меблі) - в основному інструменти, інвентар, контейнери, стелажі, столи тощо;

7. Багаторічні насадження;

8. Інші основні засоби. [8, с. 91]

Залежно від прав власності основні засоби, якими управляє підприємство, поділяються на:

- власні основні засоби;

- орендовані основні засоби - це активи, які передаються у користування комерційному підприємству на підставі оренди приміщень, будівель чи оренди машин, обладнання на визначений строк за плату з правом (фінансова оренда) або без права (операційна оренда) подальший викуп;

- до основних засобів належать основні засоби, надані йому безкоштовно, у строковий або невизначений термін. [3, с. 48]

Якщо компанія має тимчасові труднощі з оборотними коштами, її власні основні засоби можуть виступати заставою у фінансових установах для отримання позики.

Активи, орендовані за операційною орендою (крім приміщень), обліковуються на позабалансовому рахунку "Орендовані основні засоби" на основі вартості, відображеної в договорі оренди.

Залежно від джерел фінансування у складі власних основних засобів є:

- основні засоби, внесені в статутний фонд підприємства його засновниками (обмінюються на частину акцій статутного фонду);
- основні засоби, придбані під час функціонування підприємства за власний рахунок;
- основні засоби, придбані за рахунок довгострокових кредитів та інших позикових коштів. [2, с. 15]

Ця класифікація має велике значення для оцінки можливого впливу підприємства на склад основних засобів.

Залежно від фактичного використання основних засобів:

- основні засоби, які постійно фактично використовуються в торгово-виробничій діяльності підприємства;
- основні засоби, що перебувають в операційній або фінансовій оренді;
- основні засоби, які тимчасово використовуються у зв'язку з переходом на нову продукцію, капітальний або плановий ремонт, сезонні коливання змінних споживчого попиту;
- основні засоби, використання яких у подальшій діяльності підприємства не планується. [17, с. 26]

Відповідно до податкового обліку основні засоби класифікуються за функціональним призначенням на три групи (Державний класифікатор України «Класифікація основних засобів», який затверджений 19 серпня 1997 р.). [11, с. 51]

До першої групи належать будинки, споруди, їх конструктивні компоненти та пристрої передачі, включаючи житлові будинки та їх частини (квартири та загальні приміщення).

До другої групи належать - автомобільний транспорт та комплектуючі (запчастини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні пристрої та інструменти, інформаційні системи, телефони, рації та інші.

Третя група - будь-які інші основні засоби не включаються до груп 1 та 2

Використовуючи класифікацію основних засобів за ступенем участі у виробничому процесі, визначте їх виробничу структуру. [7, с. 14]

Структура основних фондів - це розподіл основних засобів за видами (групою), відображений у відсотках від їх загальної вартості по підприємствам, галузям господарства або житлово-комунальних послуг загалом. [17, с. 14]

Структура основних засобів відображає характеристики галузі та конкретного підприємства, рівень матеріально-технічної бази виробництва. Це залежить від характеру продукції, яка її виробляє, обсягу продукції, рівня механізації та автоматизації виробництва, рівня спеціалізації та кооперації.

Зміна структури за певні періоди часу дає уявлення про динаміку якісних змін основних фондів, технічний рівень виробництва. Наприклад, збільшення частки машин, обладнання та інших елементів активної частини основних засобів підприємства сприяє зростанню виробництва (послуг) на кожні 1 грн основних фондів.

Вікова структура основних фондів характеризує їх розподіл за віковими групами (до 5 років; від 5 до 10 років; від 10 до 15 років; від 15 до 20 років; понад 20 років). Середній вік обладнання визначається як середньозважений. [16, с. 52]

Основне завдання підприємства, пов'язане з управлінням основними засобами - не допустити надмірного старіння основних засобів, оскільки це залежить від рівня їх зносу, а отже, і результатів діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ ТА СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз починається з вивчення наявності основних засобів, їх динаміки та структури.

Основні засоби підприємства поділяються на виробничі та невиробничі цілі.

Засоби виробництва визначають потужність підприємства. Також необхідно виділити активну частину (працюючі машини та обладнання) та пасивну частину основних засобів, а також окремі підгрупи відповідно до її функціонування.

Визначте основні методи аналізу основних засобів:

Горизонтальний аналіз - порівняння кожного пункту звітності з попереднім періодом. [16, с.69] У процесі цього аналізу виявляються відхилення повідомлених показників від основних, визначаються події, що спричинили виявлені відхилення.

Вертикальний (експериментальний) аналіз - підтвердив розроблений фон із оцінкою цих факторів при значній зміні [16, с.71]. Цей аналіз використовує основні компоненти в структурі даних.

Аналіз тенденцій - порівняння успішних позиційних показників з показниками попередніх періодів та їх тенденцій, які використовуються в динаміці людей, очищених від тих, хто періодично використовує.

Порівняльний аналіз - аналіз окремих показників стану, складений цим продуктом порівняно із середнім показником. [16, с.72]

Факторний аналіз - це метод визначення впливу окремих факторів на показник ефективності. Різні типи факторного аналізу відрізняються різними класифікаційними ознаками.

Його слід виконувати за допомогою моделювання (детермінованого та стохастичного).

Детермінований (функціональний) та стохастичний аналіз - залежно від типу взаємозв'язку між фактором та показником ефективності.

Строго визначені (функціональні) залежності характеризуються тим, що кожне значення коефіцієнта відповідає певній не випадковій величині отриманої змінної. [16, с.74]

Стохастичний (ймовірний) - це відношення, яке для кожного значення факторної характеристики відповідає набору значень отриманої характеристики, а саме певному статистичному розподілу. Цей тип залежності характеризується тим, що кожному значенню змінного значення фактора відповідає декілька значень функції. Ці залежності називають кореляційними.

Індукція - це форма введення умов, коли на основі знань про індивіда робимо висновок про загальне. [16, с.76] Дедукція означає перехід від загального до конкретного.

Статичний та динамічний аналіз - дані аналізуються станом на певну дату, період або зміни даних у часі, тобто в динаміці.

Статистичний аналіз включає визначення структури основних фондів на початок чи кінець звітної періоду.

До динамічного - аналіз змін показників ефективності використання основних фондів у часі. [16, с. 78]

Ретроспективний та перспективний аналіз - відповідно, вивчення впливу факторів у минулому або прогнозування впливу.

Баланс - використовується для відображення двох груп взаємопов'язаних та збалансованих економічних показників. [13, с. 82].

Він використовується для аналізу використання робочого часу, аналізу сировини. Метод балансу може бути використаний для оцінки безпеки основних засобів підприємства та особливо їх активної частини - обладнання, машин, приладів.

На основі цієї методики визначається система показників, що характеризують рух основних засобів, зокрема:

При нині високому технічному рівні виробництва величина, прогрес та технічний стан основних фондів багато в чому визначають потенціал та потужність виробництва.

Таким чином, виникає необхідність аналізу безпеки виробництва основних фондів, їх технічного стану та ефективності використання, а також оцінки їх впливу на обсяги виробництва та виконання плану виробництва. [12, с. 34]

Основними завданнями аналізу є:

- забезпечення основних засобів підприємства та його структурних підрозділів

- відповідність розміру, складу та технічного рівня коштів їх потребам;

- виконання завдання щодо зростання та оновлення основних засобів;

- технічний стан основних засобів;

- ступінь використання основних засобів та фактори, що впливають на його рівень;

- оцінка ступеня використання виробничої потужності та обладнання.

Відповідно до цих завдань аналіз основних засобів проводиться за такими напрямками:

- структура основних засобів;

- наявність, стан та рух основних засобів;

- використання основних засобів. [11, с. 23]

Аналіз структури та стану основних засобів підприємства характеризується такими показниками:

1) Коефіцієнт зносу (Кзн) - характеризує частку вартості основних засобів, які було списано на витрати виробництва в попередніх періодах.

Розраховується за формулою:

$$K_{\text{зносу}} = \frac{\text{ПВ}-\text{ЗВ}}{\text{ПВ}} \text{ або } K_{\text{зносу}} = 100\% - K_{\text{придатності}}\% \quad (2.1)$$

де ЗВ – залишкова вартість на початок (кінець) року;

ПВ - первісна вартість на початок (кінець) року.

2) Коефіцієнт придатності основних засобів підприємства ($K_{\text{прид}}$) - виявляє частку їх залишкової вартості від первісної вартості, вона обчислюється за формулою:

$$K_{\text{прид.п.}(к)} = 1 - K_{\text{зн.п=п.}(к)} \quad (2.2)$$

Коефіцієнт придатності та зносу взаємопов'язані. Загалом вони одні.

Для позитивної характеристики стану провідних засобів відповідно до коефіцієнта зносу та придатності повинні бути дотримані відповідні обставини: Коефіцієнт зносу містить тенденцію до зниження, а придатність у свою чергу збільшується;

Коефіцієнт придатності повинен перевищувати коефіцієнт зносу.

Ці коефіцієнти є миттєвими показниками, і на їх зміну напрямку певного періоду часу впливає конфігурація абсолютної та залишкової величини. Зміни цін можна охарактеризувати за підтримки методів балансу.

На основі балансових рівнянь планують характеристики руху провідних засобів.

Для позитивної характеристики стану основних засобів відповідно до коефіцієнта амортизації та придатності повинні бути виконані відповідні умови: Коефіцієнт амортизації повинен мати тенденцію до зменшення, а придатність до зростання;

Коефіцієнт придатності повинен перевищувати коефіцієнт зносу.

Ці коефіцієнти є миттєвими показниками, і на їх зміну за певний період часу впливають зміни загальної та залишкової вартості.

Зміни значень характеризуються балансовими методами.

На основі балансових рівнянь обчислюють показники руху основних засобів.

Коефіцієнт введення в дію основних засобів ($K_{\text{введ}}$) розраховується по формулі:

$$K_{\text{введ}} = \frac{OZ_{\text{введ}}}{ПВ_k} \quad (2.3)$$

Де $OZ_{\text{введ}}$ – вартість введених основних засобів

$ПВ_k$ – первісна вартість основних засобів на кінець року

Коефіцієнт оновлення основних фондів ($K_{\text{он}}$) - характеризує частку знову введених в експлуатацію основних засобів у звітному періоді у всіх наявних основних засобів на кінець звітного періоду.

Розраховують за формулою:

$$K_{\text{он}} = \frac{OZ_{\text{нов}}}{ПВ_k} \quad (2.4)$$

Де $OZ_{\text{нов}}$ – вартість введених нових основних засобів

Коефіцієнт вибуття основних засобів ($K_{\text{виб}}$) - показник, який відображає частку розпоряджених коштів у звітному році у їх загальній вартості на початок того ж року. Розраховують за формулою:

$$K_{\text{виб}} = \frac{OZ_{\text{вив}}}{ПВ_{\text{п}}} \quad (2.5)$$

Де ОЗвив – вартість виведених основних засобів

ПВп – первісна вартість основних засобів на початок року

Коефіцієнт приросту основних засобів (Кприр). Характеризує інтенсивність вибуття основних засобів з виробничої сфери. Формула:

$$K_{\text{прир}} = \frac{(OZ_{\text{введ}} - OZ_{\text{вив}})}{ПВ_k} \quad (2.6)$$

Серед важливих факторів, які впливають на ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства та ступінь конкурентоспроможності його продукції, важливим є технічний стан основних засобів цих підприємств.

Це пов'язано з тим, що технічні та економічні характеристики виробів, виготовлених з використанням нових або менш зношених основних засобів, значно кращі, ніж у випадку застарілих засобів праці.

У зв'язку з цим питання своєчасного та всебічного оновлення основних засобів підприємств є одним із найважливіших завдань стратегічного управління їх розвитком.

2.2 МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ ТА ПОКАЗНИКИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Проаналізувати ефективність використання основних засобів за допомогою системи показників - загальних та часткових.

Загальним показником використання основних фондів є фондівіддача.

Фондовіддача - це відношення вартості продукції у вартісному вираженні до середньорічної вартості основних засобів.

Він характеризує величину продукції та продажу на одиницю вартості ОВФ.

Фондовіддача розраховується за формулою:

$$\Phi_{\text{г}} = \frac{Q}{\text{ВОФ}_{\text{ср}}}, \quad (2.7)$$

де Q – вартість випущеної та реалізованої продукції
 $\text{ВОФ}_{\text{ср}}$ – Середньорічна вартість основних фондів.

Фондомісткість - це зворотна величина фондovіддачі, вона показує, скільки основних засобів у вартісному вираженні становитиме в середньому 1 грн. виготовлена продукція.

Фондомісткість розраховується за формулою:

$$\Phi_{\text{м}} = \frac{\text{ВОФ}_{\text{ср}}}{Q} = \frac{1}{\Phi_{\text{г}}} \quad (2.8)$$

Вона характеризує забезпечення підприємства основними засобами. За нормальних умов ефективність капіталу має тенденцію до підвищення, а інтенсивність капіталу - до зниження.

Фондоозброєність - це показник, який характеризує величину ОВФ на середньоспискового працівника.

Формула фондоозброєності має такий вигляд:

$$\Phi_{\text{озб.}} = \frac{\text{ВОФ}_{\text{ср}}}{\text{чисельність працюючих}} \quad (2.9)$$

Рентабельність використання основних засобів - відносний показник, що характеризує рівень ефективності використання цих коштів.

$$R_{\text{ОВФ}} = \frac{\text{ВП}}{\text{ВОФ}_{\text{ср}}} \cdot 100\% \quad (2.10)$$

Індексний метод економічного та статистичного аналізу дає можливість визначити вплив факторів на зміну обсягу випуску продукції за рахунок зміни рівня фондівіддачі та вартості основних засобів підприємства:
-у цілому

$$\Delta Q = Q_1 - Q_0, \quad (2.11)$$

де Q_1, Q_2 - обсяг випуску продукції у вартісній формі відповідно у поточному та базовому періодах.

-за рахунок змін фондівіддачі

$$\Delta Q_f = (f_1 - f_2)\bar{v}_1 \quad (2.12)$$

Де V_1 - середньорічна вартість основних засобів у поточному періоді
-за рахунок змін середньої вартості основних засобів.

$$\Delta Q_v = (V_1 - V_0)\bar{f}_0 \quad (2.13)$$

Проведення аналізу стану та ефективності використання основних засобів підприємства дозволяє визначити основні недоліки стратегії формування та використання основних засобів, що діють на підприємстві, які необхідно враховувати при обґрунтуванні напрямів їх вдосконалення. на період планування.

Вищезазначені основні показники можна проаналізувати за допомогою методу ланцюгових підстановок, абсолютних різниць та відносних різниць з метою визначення впливу кожного фактора на ефективний економічний показник.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ І ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПП «ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ ІМ. О.Г. БУЗНИЦЬКОГО»

Товариство імені О.Г. Бузницького, на прикладі цього підприємства буде проведено аналіз основних засобів.

ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ займається неспеціалізованою оптовою торгівлею. Партнерами підприємства є промислові, торговельні, виробничі компанії, приватні підприємці та фізичні особи.

ТОВ ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ розпочала свою діяльність у сфері матеріально-технічного забезпечення клієнтів спеціальними і неспеціалізованими сумішами та матеріалами.

Компанія займається впровадженням на ринок України нових матеріалів та технологій і активно шукає співробітників для розвитку мережі реалізації ідей і проектів.

Створено з метою здійснення виробничо-господарської, підприємницької та комерційної діяльності в інтересах суспільства, одержання прибутку та задоволення на цій основі потреб засновника та членів трудового колективу.

Він є юридичною особою, має рахунки в банківських установах, круглу печатку зі своїм іменем та ідентифікаційним кодом та печаткою, необхідною для ведення бізнесу.

У своїй діяльності він керується чинним законодавством України, підзаконними актами, актами місцевих органів влади та управління та Статутом.

Товариство розташоване у Київській області, м. Миронівка, вул. Степова 1Б.

Підприємство орендує 99 га землі, які розташовані у Миронівському та Білоцерківському районах.

Земельні ділянки знаходяться в зоні Лісостепу, де клімат помірно-теплий, середньо зволожений, характеризується холодною зимою і жарким, а іноді сухим літом.

Середньорічна температура становить $+10^{\circ}\text{C}$. Настання заморозків припадає приблизно на 2 - 8 жовтня. Зима розпочинається у другій половині листопада. Період із стійким сніговим покривом триває 95 - 103 дні.

Середня дата закінчення весняних приморозків відноситься до 23 - 30 квітня. На рік припадає 20 днів з сильним вітром(більше 15м/с). Літо триває 95-115 днів.

Середньорічна кількість опадів 534 мм.

Ґрунти в районі чорноземи, типові мало гумусні та слабо гумусні на лесових породах (80%), чорноземи опідзолені і темно-сірі опідзолені ґрунти на лесових породах (10%), темно-сірі опідзолені ґрунти на лесових породах (7%), лучні та лучні солонцюваті ґрунти на делювіальних відкладах (3%).

Предметом діяльності компанії є: надання послуг сільськогосподарською технікою, вирощування сільськогосподарських культур, а також виготовлення шлангів високого тиску. У своїй діяльності він керується чинним законодавством України, підзаконними актами, актами місцевих органів влади та управління та Статутом.

Директором підприємства є Деньга Сергій Андрійович. Бухгалтерія підприємства включає одного бухгалтера.

3.2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА.

Визначимо виробничий, економічний та технічний рівень розвитку ТОВ «ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ»

Проведемо економічний аналіз забезпеченості підприємства основним капіталом і його використання.

Данні зазначені в таблиці 3.1

Таблиця 3.1 - Динаміка забезпеченості підприємства основним капіталом і його використання в ТОВ «ПРОМБУДМАТЕРІАЛИ»

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. у % до 2016 р.
Середньорічна вартість основного капіталу, тис. Грн	4708,50	4 539,50	4 470,50	99,20
Середньорічна вартість оборотних коштів, тис. Грн	1085,20	927,75	1103,25	104,50
Площа сільськогосподарських угідь, га	129	129	129	100
Середньорічна кількість працівників, осіб	29	27	27	89,46
Вартість валової продукції, грн	1950	1824	2000	102,6
Прибуток (збиток), тис. Грн	-880	-366	-412	X
Вартість основного капіталу, тис. Грн	4604,50	4639,50	4570,50	99,26
на 1 га сільськогосподарських угідь Земля	47,50	47,85	47,16	99,26
на 1 середньорічного працівника	257,08	287,03	282,97	110,93

У таблиці 3.1 ми бачимо, що вартість основного капіталу зменшилась, але ці зміни незначні. Хоча основний капітал залишився майже незмінним, кількість працівників зменшилась, що призвело до збільшення вартості основного капіталу на 1 середньорічного працівника на 10% порівняно з 2016 роком.

Рентабельність капіталу компанії зросла на 3%, а капіталомісткість виробництва знизилася на 7%, що є позитивним явищем. Ці показники означають, що виробництво 1 грн. валова продукція зменшила використання основних засобів.

Перш ніж проаналізувати наявність та рух основних засобів, визначемо їх структуру. Ось склад та структура основних засобів протягом 2016-2018 років, що включає лише ті групи, які доступні на досліджуваному підприємстві.

Таблиця 3.2 - Наявність, рух і структура основних засобів за 2016 рік

Показники	На поч.року		Надійшло		Вибуло		На кін.року	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Будинки та споруди	2462	54,75					2462	54,36
Машини та обладнання	1143	23,04					1143	22,88
Інструменти, пристрої, інвентар	352	6,37	284	65,14	232	67,33	404	6,69
Транспортні засоби	604	11,41					604	11,32
Інші основні засоби	267	4,43	167	34,86	150	32,67	284	4,79
Всього	4828	100	451	100	382	100	4897	100

На аналізованому приватному підприємстві «ПРОМБУДМАТЕРІАЛ» у 2016 році найбільшу питому вагу в структурі основних засобів як на початок, так і на кінець звітної періоду займала група «Будинки та споруди». Протягом звітної періоду 2016 року суттєвих змін щодо наявності та структури основних засобів не відбулось. Загальна сума збільшилась на 69 000 грн. (451 тис. Грн. - 382 тис. Грн.), Що менше 1%

Далі аналізуємо данні з таблиці 3.3:

Таблиця 3.3 - Наявність, рух і структура основних виробничих засобів за 2017 рік.

Показники	На поч.року		Надійшло		Вибуло		На кін.року	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Будинки та споруди	2462	54,35					2462	53,90
Машини та обладнання	1143	22,87					1143	22,68
Інструменти, пристрої, інвентар	404	6,68	131	46,38	81	56,25	454	6,94
Транспортні засоби	604	11,32					604	11,24
Інші основні засоби	284	4,78	105	53,62	82	43,75	307	5,25
Всього	4897	100	236	100	163	100	4970	100

У 2017 році найбільша частка - 54,35%, як у 2016 році, займає група «Будинки та споруди», як у 2016 році. Найнижчий показник у групі «Інші основні засоби» - майже 5%. Протягом звітнього періоду компанія не зазнала значних змін у наявності та структурі основних засобів.

Загалом їхня сума зросла на 73 тис. Грн.

Показники	На поч.року		Надійшло		Вибуло		На кін.року	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Будинки та споруди	2462	53,91					2457	56,07
Машини та обладнання	1143	22,69			125	56,88	1021	20,77
Інструменти, пристрої, інвентар	454	6,93	33	51,16	52	18,81	435	6,79
Транспортні засоби	604	11,23					604	11,69
Інші основні засоби	307	5,24	32	48,84	64	24,31	275	4,73
Всього	4970	100	65	100	241	100	4792	100

Також робимо аналіз таблиці 3.4

Таблиця 3.4 - Наявність, рух і структура основних виробничих засобів за 2018 рік.

Протягом 2018 року також не відбулося суттєвих змін у структурі основних засобів. Аналізуючи дані 2016-2018 років, можна сказати, що основну частку (понад 50%) займає група «Будинки та споруди», а особливих структурних змін протягом періодів дослідження не відбулося. Це пов'язано з тим, що колишня юридична форма приватного підприємства «ПРОМБУДМАТЕРІАЛ» була колгоспною. А компанія після зміни форми залишила у власності будівлі та споруди, якими вона не користується.

Тепер, маючи відповідні оцінки вартості основних засобів, ми обчислюємо якісні характеристики основних засобів.

Стан основних засобів підприємства визначає його здатність здійснювати безперебійне виробництво відповідно до виробничої програми.

Для обчислення цих показників використовуємо дані з таблиць.

Розрахуємо коефіцієнт зносу ОВЗ за формулою 2.1.

$$K_{zn16} = 408/4897 = 0,08$$

$$K_{zn17} = 604/4970 = 0,12$$

$$K_{zn18} = 846/4792 = 0,17$$

Як ми бачимо ступінь зносу ОВФ зростає, це є негативним явищем для підприємства.

Розрахуємо коефіцієнт придатності ОВЗ за формулою 2.2

$$K_{пр16} = 4489/4897 = 0,91$$

$$K_{пр17} = 4366/4970 = 0,87$$

$$K_{пр18} = 3946/4792 = 0,82$$

За підрахунками, на досліджуваному підприємстві у 2016 році норма амортизації основних засобів становила 0,08, а у 2018 році значення цього показника зросло до 0,17. Ця тенденція свідчить про подальше знецінення основних засобів та їх недостатнє оновлення.

Але коефіцієнт придатності все ж значно вищий, ніж коефіцієнт зносу. Значення коефіцієнта придатності дозволяє охарактеризувати стан основних засобів на підприємстві. Він знижується, і це погано для компанії.

Розрахуємо рух основних засобів на підприємстві:

Коефіцієнт відновлення основних засобів (Кід), для цього використовуємо формулу 2.4

Ми відносимо повторне введення основних засобів за рік до балансової вартості всіх основних засобів на кінець року і помножимо на 100 відсотків, робимо це протягом трьох років.

$$\text{Кон}16 = 451/4897*100=9,20\%$$

$$\text{Кон}17 = 236/4970*100=4,74\%$$

$$\text{Кон}18 = 64/4792*100=1,33\%$$

Розрахунки показують, що частка впроваджених нових ОВЗ у загальній вартості ОВЗ за аналізований період значно зменшується, і це може негативно вплинути на діяльність підприємства.

Обчисліть коефіцієнт вибуття ОВЗ, використовуючи формулу 2.5

Норма вибуття основних засобів (Квиб)

Ми відносимо вартість основних засобів, вибутих протягом звітного року, до суми всіх основних засобів на початок року та помножимо на 100 відсотків.

$$\text{Квиб}16=382/4828*100=7,91\%$$

$$\text{Квиб}17=163/4897*100=3,32\%$$

$$\text{Квиб}18=241/4970*100=4,84\%$$

Зведемо всі розраховані показники в таблицю 3.5

Таблиця 3.5 - Коефіцієнти руху основних засобів на підприємстві

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення 2018 до 2016(+, -)
Коефіцієнт введення,%	9,20	4,74	1,33	-7,87
Коефіцієнт оновлення,%	9,20	4,74	1,33	-7,87
Коефіцієнт вибуття,%	7,91	3,32	4,84	-3,07
Коефіцієнт приросту,%	1,40	1,46	- 3,67	-5,07

Відповідно до даних з табл.3.5 ми виявили, що підприємстві за 2016-2018 років щорічно вводило і виводило з експлуатації невелику кількість основних засобів. Показники мають правильну тенденцію хоч не значну. Оскільки коефіцієнт введення щорічно відповідає коефіцієнту оновлення , робимо висновок, що протягом даного періоду не вводилися в експлуатацію відновлені чи відремонтовані основні засоби.

Це негативний наслідок, оскільки відшкодовані кошти можуть значно покращити результати діяльності підприємства.

Забезпечення певного темпу розвитку та підвищення ефективності виробництва можливо в умовах інтенсифікації виробництва та ефективного використання основних засобів існуючого підприємства.

Ці процеси, з одного боку, сприяють постійному підтримці відповідного технологічного рівня підприємства, але, з іншого, дозволяють збільшити виробництво без додаткових інвестицій, зменшити виробничі витрати за рахунок зниження амортизаційних витрат та витрат на обслуговування, а також підвищенням фондівіддачі та рентабельністю. .

Для розрахунку даних показників використовуємо данні з балансу, звіту про фінансові результати підприємства та розраховану середньорічну вартість ОВЗ .

1) Розрахуємо фондвіддачу за допомогою формули 2.7:

$$f_{16} = 1950 / 4708,5 = 0,41 \text{ грн}$$

$$f_{17} = 1824 / 4649,5 = 0,39 \text{ грн}$$

$$f_{18} = 2000 / 4560,5 = 0,43 \text{ грн}$$

Як бачимо з розрахунків, що фондвіддача в 2018 році по відношенню до 2017 та 2016 рр. становить більше. Це свідчить про те, що ОВЗ на даному підприємстві використовуються ефективно.

2) Розрахуємо фондомісткість, вона є оберненим показником до фондвіддачі (2.8)

$$f_{m16} = 1 / 0,41 = 2,44 \text{ грн}$$

$$f_{m17} = 1 / 0,39 = 2,56 \text{ грн}$$

$$f_{m18} = 1 / 0,43 = 2,35 \text{ грн}$$

При нормальних умовах фондвіддача повинна мати тенденцію з збільшенням, а фондомісткість – зменшенням, яку ми і бачимо.

3) Розрахуємо фондоозброєність праці за допомогою формули 2.9:

$$F_{o16} = 4708,5 / 29 = 162,3$$

$$F_{o17} = 4649,5 / 27 = 172,2$$

$$F_{o18} = 4560,5 / 27 = 168,9$$

Зведемо всі розраховані показники в таблицю 3.6

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення 2018 до 2016(+, -)
Фондвіддача грн.	0.41	0.49	0.43	0.02
Фондомісткість грн.	2.44	2.56	2.35	-0.09
Фондоозброєність на 1 роб.	162,3	172,2	168,9	6.6

При проведенні економічного та статистичного аналізу використання основних засобів важливо не тільки значення показників, а й їх динаміка.

Підвищення ефективності виробництва передбачає швидше зростання виробництва порівняно зі збільшенням основного капіталу або збільшення продуктивності праці порівняно зі збільшенням його капіталомісткості.

Ефективність використання основних засобів у статистиці вивчається методом індексу.

Розрахуємо індивідуальні індекси:

-фондовіддачі

$$i_f = 1,10$$

-фондомісткості

$$i_v = 0,91$$

Збільшення використання основних засобів призводить до збільшення обсягу виробництва та економії капітальних витрат.

-у цілому

$$\Delta Q = 2000 - 1950 = 50 \text{ грн}$$

-за рахунок змін фондовіддачі

$$\Delta Q_f = 63,97$$

-за рахунок змін середньої вартості основних засобів

$$\Delta Q_v = -13,97$$

Зміна фондовіддачі спричинила позитивне явище у вигляді збільшення обсягу випуску продукції на 63,97 тис. грн., А зміна вартості основних засобів спричинило зменшення обсягу на 13,97 тис. грн.

Підвищення ефективності капіталу та зменшення основних засобів в цілому призвели до збільшення обсягу випуску продукції, який у вартісному вираженні становить 50 000 грн. (63,97-13,97).

3.3 ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Одним з найважливіших завдань підвищення ефективності основних засобів є своєчасне введення в експлуатацію нових основних засобів та виробничих потужностей, їх швидкий розвиток.

Скорочення введення в експлуатацію нових фабрик і заводів дозволяє швидко отримати необхідну продукцію для національної економіки з більш технічно розвинених основних засобів, прискорити їх оборот і тим самим уповільнити початок знецінення основних засобів підприємств, підвищити ефективність суспільного виробництва.

Покращення використання існуючих основних засобів та виробничих потужностей промислових підприємств, у тому числі знову введених в експлуатацію, може бути досягнуто за рахунок:

1) підвищення інтенсивності використання виробничих потужностей та основних засобів;

2) збільшення екстенсивності їх навантаження. Інтенсивніше використання виробничих потужностей та основних засобів досягається насамперед за рахунок технічного вдосконалення останніх. [28, с. 92]

а) Практика промислових підприємств показує, що відбувається процес збільшення одиничної потужності обладнання:

- у машинах, машинах та агрегатах зміцнюються найвідповідальніші деталі та вузли;

- основні параметри виробничих процесів (швидкість, тиск, температура) збільшуються;

- механізовані та автоматизовані не лише основні виробничі процеси та операції, а й допоміжні та транспортні операції, які часто стримують нормальний хід виробництва та використання обладнання; застарілі машини модернізовані та замінені новими, більш досконаліми. [19, с. 97]

б) Покращення широкого використання основних засобів передбачає, з одного боку, збільшення часу експлуатації наявного обладнання за календарний період (протягом зміни, дня, місяця, кварталу, року), а з іншого - збільшення кількості та частка існуючого обладнання у структурі всього обладнання, наявного на підприємстві та у його виробничому зв'язку. [19, с. 104]

Запаси для збільшення часу експлуатації обладнання у всіх галузях промисловості досить великі. Збільшення часу експлуатації обладнання досягається за рахунок:

1) постійне підтримання пропорційності між виробничими потужностями окремих груп обладнання на кожному виробничому майданчику, між цехами підприємства в цілому, між окремими виробництвами в межах кожної галузі промисловості;

2) поліпшення догляду за основними засобів, дотримання технології виробництва, поліпшення організації виробництва та праці, що сприяє правильній експлуатації обладнання, своєчасному та якісному ремонту, скороченню часу простою обладнання та збільшенню період ремонту;

3) проведення заходів, що збільшують частку основних виробничих операцій у витратах робочого часу, зменшують сезонність у роботі підприємств у ряді галузей, збільшують мінливість підприємств. [20, с. 101]

Відомо, що на підприємстві, крім працюючих машин, автомобілів та агрегатів, частина обладнання знаходиться в ремонті та запасі, а частина - на складі.

Своєчасне встановлення невстановленого обладнання, а також введення в експлуатацію всього встановленого обладнання, крім тієї частини, яка знаходиться в плановому резерві та ремонті, значно покращує використання основних фондів.

На успішне вирішення проблеми покращення використання основних засобів, виробничих потужностей та підвищення продуктивності значно впливає створення великих виробничих асоціацій.

При цьому слід приділяти більше уваги розвитку спеціалізації виробничого та технічного переоснащення діючих підприємств, вилученню продукції нехарактерного за своїм профілем, створенню спеціалізованих виробничих об'єктів у малих та середніх містах із запасами праці.

На підставі аналізу основних засобів ТОВ «ПРОМБУДМАТЕРІАЛ ім. О.Г.Бузницький виявив, що підприємству не потрібні негайні управлінські рішення, але показники непогані, потрібно стежити за станом та рухом основних засобів, оскільки немає руху коштів - немає руху підприємства.

Впровадження науково-технічного прогресу дає можливість підвищити рівень механізації та автоматизації виробництва, продуктивність праці, економить матеріальні витрати, підвищує культуру та безпеку виробництва.

Як ми бачимо в досліджувані періоди, компанія не вводила в експлуатацію відремонтовані, оновлені основні засоби, а впроваджувала нові.

Для економічного та ефективного використання основних засобів необхідно не тільки контролювати його технічний стан, але і залучати фахівців до проведення складних ремонтів; вивчити ринки виробництва; залучати фахівців відділу маркетингу; підвищити рівень спеціалізації виробництва; застосовувати передові технології; усунути простої; оновлення обладнання; поліпшити склад, структуру та стан основних засобів підприємства; удосконалити планування, управління та організацію праці та виробництва; зменшити інтенсивність капіталу; підвищити ефективність капіталу та продуктивність праці на підприємстві; покращити якість ремонту; підписувати договори на поставку продукції, вивчати кон'юнктуру на ринку, контролювати зміни на валютному ринку, а також, за необхідності, використовувати орендоване обладнання для підвищення ефективності виробництва.

ВИСНОВОК

В результаті аналізу стану та руху основних засобів була виявлена тенденція, яка свідчить про подальше знецінення основних засобів та їх недостатнє оновлення. У досліджувані періоди компанія не вводила в експлуатацію відремонтовані або оновлені основні засоби, а впроваджувала нові основні засоби.

Узагальнені показники також мають незначну, але позитивну тенденцію. Рентабельність активів збільшується, а інтенсивність капіталу знижується.

Узагальнені показники також мають незначну, але позитивну тенденцію. Рентабельність активів збільшується, а інтенсивність капіталу зменшується.

У 2015 році рентабельність активів знаходиться на рівні 0,43 грн., Тобто 0,43 грн основних засобів закладено на кожен гривню виробленої продукції.

Інтенсивність капіталу за вказаний рік становить 2,35 грн. Тобто 2,35 грн. основних засобів у вартісному вираженні становлять в середньому 1 грн. Виробленої продукції.

Коефіцієнт достатності капіталу показує кількість основних засобів на одного працівника. У компанії 262,97 грн., Вартість цього показника обумовлена невеликою кількістю працівників.

Досить значні резерви кращого та інтенсивного використання основних засобів та виробничих потужностей полягають у вдосконаленні структури основних засобів.

Оскільки збільшення виробництва досягається лише у провідних основних магазинах, важливо збільшити їхню частку в загальних основних засобів.

Збільшення основних засобів допоміжного виробництва призводить до збільшення капіталомісткості виробництва, оскільки це не безпосередньо збільшує обсяги виробництва.

Але навіть без розвиненого допоміжного виробництва основні цехи з повною ефективністю не можуть функціонувати.

Тому необхідно встановити оптимальну структуру виробництва підприємства - важливу сферу для кращого використання основних засобів.

Незважаючи на належний стан основних засобів, компанія повинна шукати та використовувати різні способи підвищення ефективності основних засобів. Основними способами підвищення ефективності використання основних засобів підприємства є збільшення обсягу його продукції та їх технічне вдосконалення.

Впровадження науково-технічного прогресу дає можливість підвищити рівень механізації та автоматизації виробництва, продуктивність праці робітників, економить матеріальні витрати, підвищує культуру та безпеку виробництва.

Значні резерви для підвищення ефективності використання основних фондів містяться у збільшенні тривалості машин та механізмів. Економіці потрібно модернізувати основні засоби надалі забезпечити стабільний рівень виконання цього показника, що дозволить компанії вийти із зони втрат і почати отримувати прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білуха М.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту. - К. Вища школа. 1994. - 364с.
 2. Беконя С.М. Актуальні питання реформи системи оподаткування. Науково-теоретичний та інформаційно-практичний журнал: "Економіка України." // №3, 1993р.
 3. Василик О.Д. Шляхи зміцнення фінансового становища держави. Науково-технічний та інформаційно-практичний журнал Міністерства фінансів України, "Фінанси України" // №7, 1998 р.
 4. Василик О.Д. Державні фінанси України. - Київ: Вища школа, 1997. - 320с.
 5. Грабова Н.М. "Теорія бухгалтерського обліку" - Київ: Основи, 1993. - 286с.
 6. Грачова Р. Енциклопедія бухгалтерського обліку / Грачова Р. - К.: Галицкие Контракты, 2004. – 832 с.
 7. Гринчуцький, В.І. Економіка підприємства: навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
 8. Гринько А.П. Облік основних засобів: теорія, стан, проблеми, перспективи / А.П. Гринько. - Харків. : ХДАТОХ, 2012. - 277с.
 9. Гуменюк А. Ф. Проблемні аспекти переведення об'єктів основних засобів до складу інвестиційної нерухомості / А. Ф. Гуменюк, В. В. Яцюк – зб. наук. праць / наук. ред. М. І. Бахмата. Подільської державного аграрно-технічного університету. Випуск 17. Том II. Кам'янець-Подільський 2009 р. – 426 с.
 10. Довгопола Н. Амортизація: предметна сутність і ступінь впливу на відтворення основних засобів / Довгопола Н., Нестеренко М. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 12. – С. 3-13
- Економічний аналіз : Навч. посіб. для студ. екон. спец. / Б. Є. Грабовецький;

Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця, 2007. - 191 с. -

11. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навч. посібник. / Завіновська Г. Т. — К.: КНЕУ, 2003. — 300 с.

12. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. С. Іванілов — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 728 с

13. Краєвський // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2010. - № 2(52). - С. 123-124

14. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні. Нормативно-практичний довідник. – Львів: Інтелект-Захід, 2000. – 188 с.

15. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств. : навч. посібник./ Непочатенко О.О. - К.: Центр навчальної літератури, 2013 - 504с.

16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 - VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

17. Політична економія: Навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Беляєв та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. К. Т. Кривенка. — К.: КНЕУ, 2001.

18. Положение о документальном обеспечении записей в бухгалтерском учете, утвержденное приказом Минфина от 24.05.95 № 88 4

19. Попович В.І. Облік основних засобів: порівняльний аналіз МСБО та ПСБО / В.І. Попович // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2012. - № 721. С. 216-219.

20. . Скібіцький О. М. Організація бізнесу : менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька ; М-во освіти і науки України. - К. : Кондор, 2011. - 912 с.

21. Стельмах Х.П. Класифікація основних засобів підприємств/ Х.П. Стельмах, О.Є. Кузьмін // Науковий вісник НЛТУ України. - 2010. - Вип.20.14. - С.263-267

22. Ткаченко Л. Особливості оцінки основних засобів : історія і сучасність

- / Л. Ткаченко // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 10. - С. 11 - 18
23. . Федченко Т. Операції з основними засобами/ Т. Федченко// Вісник податкової служби України. - 2012. - №44. - С. 36-39.
24. . Фінанси підприємств (за модульною системою навчання) : Теоретико-практичний посібник / В. П. Шило, С. Б. Ільїна, С. С. Доровська, В. В. Барабанова. - Київ : Професіонал, 2006. - 288 с
25. . Фінанси : підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. - 2-ге вид. переробл. і доповн. - К. : Знання, 2012. - 687 с
26. . Фінансова діяльність підприємств: Підручник. / Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. - К.: Либідь, 2002. - 384 с.
27. . Цал-Цалко Ю.С. Проблеми оцінки стану та ефективності використання основних засобів підприємства / Ю.С. Цал-Цалко // Вісник ЖІТІ. - 2001. - № 15 - С. 162.
28. . Шпак Л.О. Аналіз ефективності використання основних засобів / Л.О. Шпак - [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=712>